

2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

3. Наказ головнокомандувача Збройних сил України від 03.03.2022 № 73 «Про організацію взаємодії між Збройними силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану». URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/nakaz_73_050322.pdf

УДК 342.7

*Гапотій В. М., здобувачка I курсу
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти,
Карпенко Р. В., кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін*

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ОБСЯГ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ : НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро

В сучасних воєнних інформації виступає інструментом у протистояння, фактично – зброї, вона дозволяє вигравати у війні не зробивши ні одного пострілу, шляхом формування і розпалювання внутрішніх протиріч. Гібридні конфлікти передбачають наявність різних складових, в тому числі й інформаційної, яка набуває подекуди більш важливого значення, аніж військова [1]. Якісна державна інформаційна політика здатна посприяти тактичним, оперативним і стратегічним перемогам, а право, як регулятор суспільних відносин, може і повинно бути використане для належного урегулювання питань, пов'язаних із забезпеченням інформаційної безпеки. При цьому, введення повної, тотальної цензури, так званих «законів воєнного часу» не є хорошим виходом. В демократичній державі влада повинна забезпечувати демократичні права і свободи там, де це можливо, навіть в умовах воєнного стану.

Правовий режим воєнного стану де-юре і де-факто впливає на загальний обсяг прав людини та громадянина. Інформаційна безпека держави, яка зазнає збройної агресії, стає уразливою і потребує комплексних дій щодо її захисту, у тому числі, через звуження прав та свобод суб'єктів на її території. Гарантовані Конституцією права часто неможливо забезпечити через втрату юрисдикційних спроможностей у частині областей України та внаслідок інших безпосередніх загроз направлених проти існування самої держави Україна та українців. Саме тому указом Президента України №64/2022 тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи

людини і громадянина, передбачені статтями 30 – 34, 38, 39, 41 – 44, 53 Конституції України [2], а також вводяться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Окрему і вагому групу у цих обмеженнях становлять інформаційні права та свободи людини і громадянина.

Очевидно, в умовах війни акценти на виявлення загроз і реакцію змінюються у напрямку звуження прав людини керуючись необхідністю забезпечення впливу на потенційні та існуючі загрози. Так, у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану вводяться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [3]. З моменту оголошення воєнного стану, приймаються зміни до нормативно правових актів з врахуванням реалій війни. Вони стосуються врегулювання певних аспектів інформаційних правовідносин щодо заборони поширювати певну інформацію враховуючи її суспільно-небезпечний характер, врегулювання важливих моментів щодо технічного фіксування інформації в умовах воєнного стану, встановлення чи посилення відповідальності за поширення певної інформації, врегулювання процесуальних дій щодо вилучення інформаційних даних.

Однак політичні засади формування інформаційної безпеки держави, що базуються на правових механізмах забезпечення інформаційної безпеки, оберігають підвалини демократії та систему загальних принципів права від руйнування волюнтариськими рішеннями. Якщо війна валить стіни нашого конституційної оселі – міцний фундамент демократизму дасть змогу їх відновити і відбудувати.

Список використаних джерел

1. Боднар О. Б. *Поняття та зміст права людини на безпеку та його співвідношення з суміжними правами.* Форум права. 2011. № 1. С. 88-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm 2011 1 18
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Про введення воєнного стану в Україні. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>